

ALBINA CARPATILOR

Apare la 15. și ultima fiă-cărei luni, în fascicule de 2 côle. ABONAMENTUL pentru Austro-Ungaria: pe an 6 fl., pe 6 luni 3 fl., pe 3 luni 1 fl. 50 cr.; pentru România: pe an 16 lei, pe 6 luni 8 lei, pe 3 luni 4 lei. — O fasciculă 25 cr. sêu 70 bani. — Abonamentele se fac la editorul Visarion Roman în Sibiiu, la colectanții, la oficiile postale și la tôte librăriile.

O excursiune în infinit.

Novelă

de Iosif Popescu.

(Continuare.)

II.

Eșind dela Beatrice, Olimpinénu rătăci fără scop prin stradele orașului. Ochiî lui, de altă-dată îndreptați cătră cer, acum căutaî cu distrațiune pământul. Cugetele tot se încurcău în capul lui, dar acum se păreau de o natură mai pământescă. Se părea, că un nou simțămînt încolțise în inimă-î la nouële raze ale unui sóre, precum mugurul încolțește primăvara.

Cei ce aî înțeles caracterul acestui tinér, își vor închipui ușor că, în viétă-î, femeia nu jucase nici un rol. Surfsurile și mângăerile unei mame lăsaseră singure suvenirî neșterse în memoria lui. Afară de această sântă femeia, care-î îndreptase spiritul cătră iubirea științei, alta nu găsisse nici cel. mai mic loc în inimă-î. Unde mai era loc pentru o pasiune pământescă într'un suflet cuprins pe deplin de iubirea cerului? El rămăsese dar curat ca aurul, candid ca néua nematiculată.

Și étă, că deodată vederea unei femei sublime făcuse să încolțescă simburele iubirei pămîntești plântat în inima lui ca în a tuturor ómenilor. Singura deosebire, ce exista între amorul lui Olimpinénu și între simțămîntul analog al altor ómenî, era repedițiunea nașcerii lui și violența influinței sale. Este lucru natural, ca o inimă nevinovată să fiă cuprinsă cu tótă puterea de primul amor. Și decă Olimpinénu n'ar fi fost atras de astronomie, de sigur primul amor ar fi isbucnit uriaș de odată cu nașcerea sa și l'ar fi copleșit cu puterea unui torent de munte. Dar iubirea cerului a îmblândit în el iubirea femeii. Simțămîntul cel dintăi a pierdut din idealitatea lui, iubirea femeii din materialismul ei, și aî cercat a se într-uni în un singur simțămînt bastard, imposibil. Încercare zadarnică! În curând cele două elemente opuse s'aî respins cu atât mai

tare, cu cât sufletul lui Olimpinénu cerca a le uni, și aî intrat în luptă. Unul trebuie să învingă, celălalt să se retragă.

Acastă opozițiune este o absurditate pentru mai totalitatea omenimei, pentru care iubirea științei este compatibilă cu iubirea femeii. Dar Olimpinénu era o escepțiune.

Óre-care autor a scris: „decă cine-va n'a iubit, cauza este că n'a întălnit încă persóna, care-î e destinată.“ Așadar regulă generală: tot omul iubește mai curând seî mai târđiî. Vai de cel ce își găsește obiectul iubirei prea târđiî!

Olimpinénu întălnise femeia, care-î era destinată. Dar la acest om cu viéta intelectuală atât de desvoltată amorul era și mai nobil și mai puternic ca la alți ómenî. Acest simțămînt împrumuta totuși dela natura pămîntescă a obiectului seî o suflare materială, care nu era fără farmec și-l deosebia esențial de iubirea cerului. De aci antagonismul celor două simțăminte după o cercare de întrunire.

Olimpinénu nu mai șcia ce să credă, atât de tare rătăcia dela cer la pământ. I se părea, că este aprópe de a-și pierde și mințile, așa confusiune se făcuse în capul lui. Biciuit de cugete opuse, bietul tinér alergă multe óre în drepta și în stînga fără să simță obosélă trupescă. Ba, așa dicënd, fără voe căuta uitarea luptelor sufletești, care-l torturaî, într'o obosélă preponderantă a trupului.

Era aprópe de a înséra, când simți, că picioarele nu-l mai puteau duce. Capul îi era amețit, spiritul obosit, și se cređu incapabil de a susține o conversațiune științifică, fiă chiar cu o femeia frumoasă.

Întră dar într'o cafenea și scrise Beatricei un bilet, în care-î aréta, că o indispozițiune fără de veste îl împiedecă de a o cerceta astă-séră, o ruga dar să bine-voescă a-l ierta și a amána conversarea pe a două đî.

După trămiterea biletului se simți mai ușurat, ceea

ce îl surprinse foarte mult, că-cî își dase socotelă despre plăcerea deosebită, pe care o simția în societatea Beatricei. Acest simțămînt de ușurare provenia din prea multa sfielă a tinerului, care se temea de un tête-à-tête cu acea femeie încântătoare. Cum se vede, amorul făcuse progrese mari într'un timp scurt.

Orîcât de puternice să fi fost simțămintele lui Olimpinénu, trupul își păstrase totuși influința lui și bietul tiner își aduse aminte, că nu mîncase tótă ziua nimic. Ultimele lui parale se scurseră într'o cină foarte frugală.

— „Acum punga mî-e sleită,“ țise el, îndreptându-se cu pași lini cătră casă, și descuragearea își împlântă din nou ghiarele în sufletu-î.

Tóte sgomotele încetaseră în acest oraș de provincie. Nóptea îl acoperise cu vëlul ei împodobit cu stele. Un vântuleț răcoros adiea și aducea cu sine parfumurile florilor din grădini. Din când în când răsuna pasul unui preumbător întărdiat, și ecoul îi răspundea. Lătratul unui căne veghiător se comunica din curte în curte și petrecea pașii călătorului. Este atâta farmec în această singurătate, încât inimile poetice trebuie să fiă impresionate.

Lui Olimpinénu i se strîngea inima. Pentru întâia dată se simția acum atît de singur, atît de părăsit în lume. Fruntea i se încruntă, ochii priviau sêlbaticî împregiur, și cu mare părere de rău țise el:

— „De ce nu m'am dus la Beatrice, societatea ei m'ar fi consolată.“

Apoi cugetele éráși începură a se confunda în capu-î. De odată, înaintea lui se opri o umbră. Olimpinénu nici măcar nu tresări. Ómenii rău-voitori n'aveau ce să-î iea. Voi să ocoléscă și să-și continueze drumul.

— „Stăi, domnule Olimpinénu,“ țise atunci necunoscutul, „o cocónă bătrână pe patul morții te chiamă la sine, că-cî voește să-ți spună ceva foarte important. Te-am căutat acasă, dar nu te-am găsit; numai prevedința m'a adus în calea D-tale.“

— „Eú nu cunosc pe nimeni, domnule,“ țise Olimpinénu, „nu știu, ce ar avea să-mi spună acea dómna.“

— „Cocóna mî-a țis să te caut orî unde, fiind că e aprópe de mórte, și ceea ce are să-ți spună se atinge de trecutul și viitorul D-tale.“

— „Ei bine,“ țise Iancu după o pãusă, „să mergem.“

Urmând pe călăuza lui, tinerul intră într'o casă destul de frumósă, în care se arêta la fiă-care pas o bunăstare aprópe de lucș.

După un moment de așteptare într'un frumos salon, Olimpinénu fu întrodus într'o odaie de dormit. În alcov se afla cufundat un pat de palisandru cu albituri ca néua, care contrastau cu colórea închisă a draperielor. Pe masa de nópte ardea o lampă de bronz, a căreia lumină era slăbită printr'un glob despoleit. Cele două ferestre ale camerei erau acoperite cu perdele de stofă grea, în armonie cu colórea închisă a tapisariilor. Tóte aceste amănunte făceau o impresiune solenelă asupra celui ce intra. Lui Olimpinénu i se părea, că se află pe pragul mormêntului. Numai patul, cu albéța lui, părea că aruncă órecare lumină în acest întunerec. Pe perina patului zăcea un cap de bătrână, cap palid și slăbit, cu ochii aprópe de a se stinge, și buzele uscate de lungă fierbințelă. Se vedeau urmele unei frumșei trecute în trãsurile veștejite de crude suferințe. Viéța acestei femei părea aprópe de

a se sfêrși. Vêdend pe Olimpinénu, ea îi făcu semn să se apropie și să ședă lângă pat, ér călăuza se depărtă.

Tinerul se afla singur cu murinda. Acesta păru, că reînviéza pentru un moment, ochiul i se însuflețî privind lung la Iancu, și o ușoră roșetă, care trecu pe față-î, repede ca un fulger, îi dedit pentru o clipă aparința juneței.

— „Iértă-mé, domnule Olimpinénu, decă te-am făcut să te obosești până la patul meu de dureri,“ țise ea cu o voce stinsă, „dar simt, că viéța mă părăsește și abia am timp să împlinesc actul de reparare, ce-ți datorez.“

— „Nu știu, dómna,“ țise Olimpinénu, „cu cine am onórea de a vorbi, și nu înțeleg de lóc la ce reparare faceți alusiune. Cred, că nimeni nu m'a vătémãt vreodată cu ceva.“

Murinda surise cu tristeță și țise:

— „Biet copil nevinovat, tu nu știi ce ți-au greșit alții, dar vei afla acum. Te rog nu mă înterupe, că-cî abia voiú avea timpul de a-ți spune totul și de a dobîndi iertarea D-tale. Ascultă, voiú cerca a-ți istorisi în câte-va cuvinte nedreptatea, care ți s'a făcut:

„Bãrbatul meu, Nãsturescu, era un neguțator de frunte. Soliditatea casei lui inspira încredere tuturor. Chiar această împregiurare atrase în cursă pe tatăl D-tale. Dênsul încă se afla pe atunci în flóre, că-cî nenorocirile nu cercetaseră încă averea și familia lui. Voind să asigure sórtea D-tale, se hotări a depune într'un loc sigur cinci mii de galbeni, care să crească cu interesele lor până la majoritatea D-tale. Nici o casă nu i se păru atît de sigură și de avantajósă ca a nóstră. Bãrbatul meu primi depositul, cu tóte că simția norocul șovăind, și edificiul averei sale surpându-se sub picióre-î. Dênsul credea, că această sumă va putea servi să împedecă ruina totală. Încredere criminală! Nu trecură două ani și casa nóstră făcu faliment. Tata D-tale abia putu scãpa câte-va rêmășite din deposit.

„Bãrbatul meu, așteptându-se la o catastrofă, scãpase din vreme o sumă rotundă, care-î permise să reîncépă negoțul. Lucrul merse bine și casa se întări din nou, ér lumea uită crima comisă, de vreme ce deveniserăm éráși bogăți.

„Etă, copile, nedreptatea, care ți s'a făcut.“ —

Ultimele cuvinte le pronunță bătrâna atît de încet, încât Olimpinénu le ghici mai mult, decăt le auzi. Murinda arêta cu degetul o sticlută, care conținea o licóre roșietică. Olimpinénu o luă și turnă câte-va picături într'un pahar cu apă. Bolnava bêu, și viéța reveni în fața ei mórta.

— „Cerul însé nu lãsă nedreptatea nepedepsită,“ continuă ea, „Bãrbatul meu muri de mórte grabnică, pe când se afla posesor al unei averi considerabile. Eú moșteniî singură și jurai de a repara unica nedreptate, care ar fi putut turbura pacea sufletului lui“

„De atunci rêmășeși D-ta orfelin, dar până la majoritate nu voiam să-ți încredințez depositul. Acum simțind, că momentul din urmă va suna, te-am chiamat să-ți spun ce păcat zace pe conștiința mea, și să te rog a mă ierta. Sunt singură în lume, mórtea a cules tot ce am iubit; cel puçin ultimele momente să-mi fiă lipsite de remușcări. Te conjur, să nu respingî ultima dorință a unei murinde. Iértă-mé!“

Olimpinénu fu adânc mișcat de cuvintele bolnavei. În ochii ei se arêta neliniștea crescendă, speranța și rugarea.

— „Dómnă,” dîse el, „rêul, care mi s'a făcut, îmi era cu totul necunoscut. De alt-cum chiar decă ar fi așa, D-ta nu porți întru nimica vina bărbatului D-tale.”

Bolnava se întristă.

— „Ved că nu poți ierta,” dîse ea cu voce slabă și des întreruptă. „Îmi cunosc vina, mă simt părtașă a unei crime, și nu pot muri liniștită. Aibi”

Aci încetă. Numai ochii mai vorbeau.

— „Te iert din inimă,” strigă Iancu îngenunchiînd, „să te ierte și Dumnezeu.”

Fața murindei se ilumină de o bucurie nespasă, mâna ei printr'o ultimă silință strînse pe a lui Olimpinénu, și sufletul, deslegat de cătușele pămîntești, sbură cătră cer.

A dóua dî se predede Iancului, după ultima dorință a răposatei, un act de donațiune de 10,000 galbeni, împreună cu rata primă a intereselor acestei sume.

— „Capitalul însuși,” dîse agentul, „este depus la banca țerii și, decă voești, ești liber a dispune de el cum îți place.”

— „Sunt mulțumit cu dispozițiunile răposatei,” dîse Olimpinénu cu liniște. „Cred, că a lucrat înțelepțește.”

Agentul se depărtă.

Aurul făcu pentru un moment impresiune considerabilă asupra lui Iancu, dar în curând liniștea își reluă locul în sufletul lui. Cu o nepăsare aristocratică aruncă el prima rată, de vre-o două sute de galbeni, în cutia unde-și ținea banii, și se puse éráși pe gânduri.

De odată tresări, băgă un pumn de aur în buzunar și alergă pe ușă afară.

Explicați, de ce prima întrebuintare, ce o făcu Olimpinénu de noua lui comoră, fu de a-și cumpăra un costum nou și elegant? El, căruia puțin îi păsa de se uita cine-va la hainele lui seú nu, puțin îi păsa de ceea ce dîcea lumea, se schimbă așa de curând, după o scurtă întrevedere a fericirii pe pămînt.

Când intră astfel în cafenăua de rangul întâiu a orașului, băeții înholbară ochii și se întrebară cine este. Olimpinénu luă cu sânge rece un dejun ales. După dejun se întorse de-a dreptul acasă.

Cocóna Săftița, la care ședea el, fu uimită de eleganța chirieșului ei, și era mai să cadă jos de surprindere, când îl auzi dîcîndu-i, să-î facă socotéla, că-cî voește a se muta. Ea nu era obicinuită de mult cu așa luc.

Alergă dar la vecină-sa, cocóna Zoita, și-î spuse supt sigilul secretului, că chirieșul ei cel calic, care stă în legătură cu Satana, a dat peste o comoră. Vestea se lăfi cu repeziciune, și supt sigilul secretului, în tot orașul. De odată, tinerii, cariî nici nu mai șciau de esistă Olimpinénu seú nu, își aduseră aminte că i-au fost prietini. Tații și mamele de fete mari începură a-î face ochi dulci, ba chiar domnișórele se uitau cu óre-care interes la el. Nimeni nu se mai feria de bietul pustnic de odinioară. Atât de mare e puterea banilor.

Olimpinénu nici nu băgă în samă acéstă schimbare străordinară în purtarea societății față cu el, precum până acum nu băgase în samă esilul și singurătatea, în care trăia. Comóra de simțăminte, care-î âmpluse vieța până acum, găsise o personificare, luase o formă pipăită, reală. Este un lucru ciudat, cum cerca încă sufletul acestui tinér să împreune una cu alta iubirea fantastică pentru cer și

pasiunea nouă pentru Beatrice. Nu-și putea bine esplica, óre Beatrice era o fință perfectă cădută din sóre, seú cerul profund cu stelele sale nenumérate era în ochii ei. Și puterea simțămintelor sale, în loc de a scădea prin acéstă confusiune, se măria cu atât mai mult, cu cât ele nu mai erau singur ideale, ci corpul încă lua parte activă la producerea lor. Póte că perduseră ceva din curățenia lor sublimă, eterósă, dar căpétaseră o vigóre și mai mare, o influință enervantă, covêșítóre asupra trupului. Și apoi éráși din confusiune se nășcea luptă între cele două iubiri opuse. — În prada acestor simțăminte confuse așteptă el ora de întrevedere cu Beatrice.

Séra abia își aruncase vélul ei asupra pămîntului, vîntulețele începuseră să suspine în boschetele înverđite ale vilei, când sosi Olimpinénu la tinéra contesă. Ea îl aștepta. Degetele-î albe și fine se jucau capricióse pe clapele unui pian, și un glas, care pătrundea sufletul își arunca în aer notele pasionate: aci ușóre și line ca o desmerdare a vîntulețelor sêrii, aci puternice, furtunóse ca mugetul unui torent de munte. Pe urmă ruladele ei curate și pline de știință se spârgeau în aer ca pocnetele unei rachete. Era cavatina din Moise al lui Rossini: O desolata Elcia, teribila cavatină, unde țipă un amor condamnat de Dumnezeu.

Olimpinénu se opri la ușa aceluî sanctuar al muziceii, și plânse. Inima lui sfâșiată de miî de simțiri violente se obosise, se lîngeđise, și acum puterile ei sfêșite se re-deșteptaú supt influința bine-făcétóre a lacrimilor.

— „O! Dómnă,” dîse el intrînd, „de ce cânti așa de îngereșce? Veđi ochiul meú muiat în lacrimi și fața mea sfâșiată de dureri. Nu cunoșceam încă acea influință dumneđeescă a muziceii bine interpretate, nu cunoșceam plăcerile ei consolátóre, când spiritul, rădicat de pe pămînt, rêtăceșce prin lumile, pe care și le creéză închipuirea înfierbîntată.”

— „Veđi, caro,” îi dîse Beatrice, dîndu-î în esaltarea ei acel titlu drăgálaș, care-î topi inima, „veđi că nu e numai astronomia, care să procure omului plăceri dumneđeesci. Divinul nostru Rossini găseșce în comóra nesecată a talentului seú acele accente, care tîrăsc cu sine mulțimea ascultătorilor, îi duc departe, departe, îi fac să uite miseriile pămîntului și să se gîndéscă numai la glasul îngerilor. Să veđi o sală de teatru în Italia, să veđi tótă acea mulțime esaltată, pasionată, nebună după obiectul plăcerilor sale, trăind numai prin muzică și pentru muzică, uitând acele mici dispute ale politiceii, care pentru D-vóstră sunt manifestarea vieții patriotice. D-vóstră vê secați isvorul plăcerilor inimei căutînd numai discuțiuni meschine, care nu vor schimba nimic în politica lumei. Italianul trăeșce pentru muzică. O nouă operă este pentru el mai importantă decăt cesțiunea Orientului, o cântăréță nascêndă lucru mai ponderos, decăt un ultimát al lui Gorciacof seú Bismarek. De aceea Italianul se veștejeșce curînd, fiind-că trăeșce prea mult cu inima într'un timp scurt.”

Abia acum observă Beatrice schimbarea, ce se făcuse în noul ei amic; buzele ei avură un suris de fericire. Ea înțelese că Olimpinénu era pe deplin căștigat pentru vieța. Cu o grația vigurósă se sculă ea de pe scaunel și se învêli cu o manta, care să o protégă încontra récórei de séră.

— „Vino,” dîse ea, și luă brațul fericitului poet.

Ei se preumblară în tăcere prin parcul înverđit al

vilei; nisipul aleei scârțâia sub pașii lor. Sêra era plină de parfumurile ei voluptuoase și câte-o păsêrică făcea să s'audă acel ciripit scurt și dulce, care pare chîmarea unei amante pasionate. Tôte voluptățile unei frumoase sêri de primăvară le âmplea sufletul de mii de simțăminte puternice și le răpia darul vorbirei. Astfel de tăceri sunt mai elocinte, decât cuvintele cele mai înfocate. Beatrice iubia de mult, Olimpinénu numai de două zile și totuși pasiunea lui era tot atât de vigurosă, decă nu mai nebună decât a ei. În fiă-care moment cuvântul decisiv, acel cuvânt fermecător, îi venia pe buze, dar se opria ca înecat de prea marea violență a simțămintelor. Lui îi era frică să întreprună acea tăcere plină de farmec, în care sufletele amândurora se uniau într'o îmbrățișare îmbêtătoare. Cel mai mic lucru devenia pentru ei un farmec nou. Un gândăcel cădea din créngă în créngă făcând să s'audă acel pocnet mic ca al unei picături de plôe; o păsêrică speriată sbura dintr'un tufiș scoțând un țipet de spaimă; o cucuvae își arunca în aer acele note plângetóre, monotone, care-ți strîng inima. Și amanții audiau tôte aceste sgomote ca prin vis, ele se transforma în urechile lor, unde svicnia sângele înfierbîntat, într'o musică cerescă și îi legăna în încântări tot nouă și tot mai puternice.

Poetul uită cine e, uită prăpastia, care-l separa de frumoasa și bogata contesă Beatrice, și în beția simțurilor vorbi, dar vorbele lui se audiau numai ca un suspin, ca o șioptă.

— „Beatrice,“ dîse el, „stéua inimei mele, te iubesc ca un nebun, pe tine, care m'ai făcut să rămân în viață; tótă rêsufierea mea este a ta, ié-mi inima, ié-mi spiritul, ié-mi mintea, di-mi să părăsesc locașul ceresc în care petreceam cu îngerii. Dar ce dîc? aiurez, Beatricea sufletului meu; numai urcându-mă sus, sus, am putut să te gădesc. Tu erai în corul îngerilor, ei se plecau înaintea frumșetii tale divine, ascultați glasul têu sublim, și eu te-am vêdut acolo, în Sirius, și de aceea iubiam acea stea, de aceea petreceam cu sufletul acolo și nu mă uitam la

pămênt. Er tu, iubita mea, ai venit, că-cî ț-a fost milă de sêrmanul nebun, care voia să te răpescă din mijlocul îngerilor, unde trăsnetul dumnezeesc l'ar fi ucis, tu ai venit la mine și m'ai rechiămat cu dulcele têu glas de pe marginea prăpastiei. — Pe ușa locuinței mele sta scris:

Lasciate ogni speranza

și totuși ai intrat și ai biruit. Beatrice, Beatrice, la genunchii têu e locul meu, să te adorez, cum te-au adorat îngerii în Sirius.“

Beatrice fu speriată de violența acestei pasiuni, care era aprôpe de nebunie; îi era témă, ca nu cum-va, voind să-și scape viața, să-și fi răpit mintea. Ea se așezase pe o bancă rustică și Olimpinénu ședea la genunchii ei și se uita în ochii ei cu o privire lacrimosă, din care eșiau șirôe de focuri întunecate. Beatrice îi neteși cu mâna fruntea, pe care isvoriseră mărghăritare de sudóre, și ochiul ei albatru, profund și fidel se uită la el cu iubire și compătimire.

— „Giovani, caro,“ dîcea ea cu glasul ei melodios, „linișteșteți gândurile, amicul meu. Eu încă te iubesc de mult, de mult, de când tu nici nu mă cunoșceai. Eu eram de față la scenele tale de delir din dîmbravă, și mă spăimântam de puterea nimicitoare a fantasiei tale. Odată te-am audît că vrei să mori, era alaltă-eri, iubite, și atunci am dorit să te scap. Dumnezeu a încoronat cu succes întreprinderea mea, că-cî étă-te lângă mine, tu mi-ai dat viața ta; ea e acum a mea, tu nu mai ai dreptul să dispuî de ea; audî tu, poete, ești tot al meu, cu trup și suflet.“

Și ea îi cuprinse capul cu amândouă mânilor, și buzele-î alterate de focul iubirei depuseră o sărutare nebună pe gura întredeschisă a lui Olimpinénu. Acesta cădu leșinat.

— „Dómne! l'am ucis, ajutor! ajutor!“ strigă ea speriată, acoperindu-î fața și mânilor cu sărutări, chîmându-l pe nume ca o mumă nebună copilul ei mort.

Olimpinénu se deșteptă sub fierbințela lacrimilor și sărutărilor ei. Bietul poet se credea în Sirius.

(Va urma).

Armatei române.¹⁾

Bravi copii ai României, veselî ați plecat,
Ați plecat cu stégul țerei mândru și curat,
Și v'ați dus peste hotare, pentr'un scump odor,
Pentru-a țerei ne-atárnare, pentru-al ei onor,
Și tovarăș bun avut-ați dorul viu din sîn:
Ca să duceți lumei vestea nêmului român.
Er al țerei glas vê dîse: „Mergeți, dragi copii,
„Și vê 'ntorceți cum vê duceți, mândri, mulți și vii!“

Bravi copii ai României, bine v'ați bătut,
V'ați bătut sub stégul țerei... sfântul vostru scut...
Ș'ați învins, că la isbândă bunul Dumnezeu
A deprins al țerei paloș și pe Domnul sêu.
V'ați bătut, precum strămoșii se băteau ca lei,
V'ați bătut ca Feți-frumôșii din povești cu smei,
V'ați bătut, precum în lume nimeni s'a bătut,
Ș'a se bate cum Românul singur e făcut.

Bravi copii ai României, mândri v'ați întors,
V'ați întors cu stégul țerei rupt... dar tot frumos...
Mai frumos de cum fusese, că-cî, de vulturî dus,
Stéua mândră-a dujmânimei subt el a apus.
Ș'ați adus neatárnarea țerei, dragi copii,
Și virtutea ostășescă, și trofee mii.
Țera mândră vê salută... Doru'î s'a 'mplinit:
„Bravi copii ai României, bine ați venit!“

Scipione Ion Bădescu.

¹⁾ Acéstă poesiă a fost publicată în ziarele de dincolo în ajunul intrării triumfale a armatei române în București.

Juvenal Vegezzi Ruscalla.

Provedința ne trâmite une-orî ómenî aleși pentru ca să ne arēte că și pe pământ pot esista inimî noble, suflete generóse. Unul dintre aceștia este de sigur distinsul și iubitul nostru filo-român J. Vegezzi Ruscalla. El s'a născut în anul victoriei dela Piramide, împlinește dară în anul acesta vârsta nestoriană de 50 ani. Se și póte lăuda că a vėđut multe în lunga lui carieră, că-cî s'a născut într'un timp de revoluțiunii considerabile.

Contimpuran al lui Cavour, Michelet și Quinet, dēnsul fu unul dintre cei mai geniali, mai activi și mai distinși bărbați ai frumoșei Italie.

Vegezzi Ruscalla fu martor ocular al tuturor evenimentelor, ce se desvoltară pe continentul Europei dela începutul secolului present și până astăzi. Vėđu resbelele lui Napoleon cu monarchiele europene, lucră neobosit pentru eliberarea și unificarea iubitei sale patrii, și avu fericirea de a vedea ostenețele sale și ale amicilor săi încoronate de succes. Prin escelentele sale

scrieri făcu, ca Românii dela Dunăre și Carpați să fiă cunoscuți și iubiți de Italieni și Francezi. Prin intimele sale relațiuni cu Cavour și alți bărbați de stat contribui foarte mult ca opera de unire a principatelor române să póta primi sanctiunea Europei.

Domnul Vasile Alecsandri, însărcinat la anul 1858 cu a espune înaintea curților europene dorințele de unire perpetuă ale ambelor principate, scrie despre Vegezzi următoarele:

„Am sosit la Turin în faptul zilei și am tras la

otelul Trompeta, unde mi se pregătise un frumos apartament, și acolo am fost întâmpinat de cavalerul Vegezzi Ruscalla ce avuse bunătatea să vină înaintea mea la acea oră matinală. Domnul Ruscalla este unul din acei ómenî privilegiați, a căror tinereță sufletescă se consėrvă până în cele mai adânci bătrânețe. Deși părul său e cărunt, figura sa e viă, inteligentă, mișcătore ca o figură de june conspirator italian, că-cî ea esprimă pornirile entusiaste

ale iubirei de patriă. Filolog erudit, el cunoșce mai multe limbi și literaturile lor. Patriot ardent, el visază neîncetat unirea și neatárnarea Italiei, și visurile sale se înalță până la culmea ideeii de reînviere a întregii familii latine.

„Aceste tendințe de panlatinism l'au îndemnat a ștudia dialectele tuturor popórelor ce se rudesc cu némul italian, încât astăzi el e singurul literator din Italia, care să cunoșcă limba, literatura și aspirările Românilor, el prin urmare a și întreprins nobila misiune de a le face

cunoscute compatrioților săi. Cercetază tóte gazetele, tóte publicările moderne din Italia și orî în care vėđi gási un articol politic său filologic asupra principatelor noastre, fiî încredințat că e scris de Ruscalla. Noi Românii îi suntem mult datorî, și s'ar cuveni să-l recunoșcem de cetățen român, fiind el nu numai unul din cei mai fierbinți patrioți ai Italiei, dar și unul din cei mai devotați patrioți ai României.“

„După o lungă și interesantă conversațiune asupra întâmplărilor din Principate și din Piemont, amicul

Juvenal Vegezzi Ruscalla.

meu, D-nul Ruscalla, mă lasă să mă odihnesc, făgăduindu-mi că va înștiința pe contele Cavour de sosirea mea și că va veni mai târziu să-mi anunție ora de audiență ce mi se va acorda.

„Pe la amiazi D-nul Vegezzi mă înștiință că voi fi primit chiar în aceeași zi de D-nul ministru al afacerilor străine.“

Numele lui Vegezzi Ruscalla face parte din istoria politică a Italiei, Franței, Spaniei și României, pentru-că idealul său a fost totdeauna reînălțarea și confederațiunea popoarelor latine. N'a fost o cesțiune italiană, franceză, spaniolă sau română, pe care să nu o fi apărut el în presa italiană cu cel mai sacru entuziasm. În astfel de împregiurări D-nul Vegezzi Ruscalla a mișcat toate, a alergat dela Turin la Florența, de aci la Roma și Neapole; dela Neapole la Veneția, la Paris, la Viena, până chiar în Transilvania, împins de dorul de a cunoște pe acești sârmani coloni îndepărtați. Chiar și în acești două ani din urmă, deși copleșit de bătrânețe, deși mâna sa tremurândă nu mai poate servi spiritului său viu, totuși ilustrul Ruscalla nu înceta de a dicta altora articuli, prin cari populariza în Italia eroismul Românilor, apăs în urmă cu multă știință și cu o activitate neobosită sânta cauză a Besarabiei. Bătrânul Vegezzi și-a câștigat merite neperitabile la recunoștința poporului român. Camera română a și ascultat vocea opiniunii publice oferindu-i dreptul de cetățean român. Astfel dorința D-lui Alecsandri s'a împlinit. Nu fu însă de ajuns cu atâta. Societatea academică îl alege de membru onorariu, și în zilele trecute M. S. R. Domnul Românilor îl denumi comandor al ordinului stăua României.

În o epistolă, pe care mi-a adresat-o în anul trecut, D-nul Ruscalla scrie următoarele:

„Dela 1848 până la 1858 am visat constituirea confederațiunii etnice în Europa, dar a trebuit să mă conving despre imposibilitatea legăturilor amicale între Poloni și Ruși, între Danezi și Germani, între Spa-

nioli și Portugezi. Acum am firma convingere, că de present aceste legături amicale nu pot exista, decât între Italieni și Români.

„Vă voi scrie mai târziu despre cele ce am cercat să fac în zilele din urmă cu șeful centrului stâng din cameră pe timpul scurtei sale petreceri în Turin. Vă voi spune necesitatea de a înființa în România un comitet filoitalian, și în Italia unul filoromân. Poate că atunci vom ajunge a salva independința și întregitatea României de încălcările slave. Nici Slavii, nici Germanii, și nici Ungurii nu sunt amicii noștri. Evenimentele ne pot alia momentan cu ei, dar nu pentru tot-deuna. E mai mult probabil, că decât Franția va deveni anticlericală, se va putea stabili o înțelegere între cele trei națiuni ale noastre. Să sperăm, că criza actuală, care turmentă Europa se va putea termina în profitul sântei cauze a naționalităților. Acastă cauză, este pentru mine singura religiune, ce profesez.

Adio! Salutările mele amicale la toți Români cari-și aduc aminte de mine și de contimpurării mei Michelet și Quinet. Dintre ei numai singur eu mă trăesc. Conservați suvenirea unui om, care și-a tocit péna sa probând fraternitatea Italienilor și a Românilor. Vă strâng mâna cu iubire

Vegezzi Ruscalla „bătrân“.

O, da! suflet nobil, vom păstra pururea suvenirea Ta. Numele Ți se va face cunoscut în tot cătunul unde locuiește suflet românesc și va rămânea înscris în inimile noastre ca în anele luptătorilor pentru națiune. Români Ți-au dat probe și până acum, că nu sunt ingrați și știu recunoște meritul, unde se află!

Din parte-ne trămitem felicitările noastre octogenarului Vegezzi Ruscalla și dorim ca cerul să-i lungească zilele spre a vedea și realizarea confederațiunii latine, precum a vădut unitatea Italiei, renașcerea și independința României!

Nic. Densușianu.

Mitologia daco-română.

Bălaurii.

(Fine).

Însă tot-deuna în asemenea împregiurări trebuie să fiă la curtea aceluiși împărat și un Țigan³²⁾, care, mergând în urma fetei să aducă apă dela puțul cu Bălaurul află pe Făt-frumos leșinat ori dormind în brațele fetei. Atunci îl omorâ, scote din fiă-care cap al Bălaurului câte-o măsea sau dinte, ori, decât limbile nu sunt atinse, tae toate capetele și le ia cu sine. Pe fată o amenință cu morțe,

³²⁾ I. C. Fundescu, op. cit. pag. 101. — P. Ispirescu, op. cit. pag. 68. „un Țigan negru ca fundul căldării.“

decă se va încumeta să spună împăratului cine a omorât Bălaurul.

După acestea Țiganul se întorce cu fata la curtea împăratăscă.

Prințesa, de frica morții, nu spune tată-său, care e adevăratul ei mântuitor, ci la întrebarea acestuia răspunde cu jumătate de glas că Țiganul a scăpat-o³³⁾.

Împăratul ne mai putend de bucurie, că-și vede fata via și conform promisiunii sale de mai înainte, pregătește nunta fetei sale cu Țiganul, care i-a arătat măselele, ori

³³⁾ I. C. Fundescu, op. cit. pag. 102.

dinții, ori capetele Bălaurului. Dar înainte de cununia, togmai când șede Țiganul pe șapte perini³⁴⁾ în capul mesei alături cu fiica împăratului și se bucură că va fi ginerele acestuia, ba cu timpul chiar împărat, etă că vine Făt-frumosul său Nădrăvanul, adevăratul mântuitor al fetei, și istorisește împăratului totă întâmplarea. Spune cum a omorât el pe Bălaur și a scăpat fata, cum a adormit și în somn a fost tăiat tot bucățele din partea Țiganului, cum a înviat și a venit și el la nuntă.

În urmă scôte din sîn său dintr'o trăistuță limbile Bălaurului³⁵⁾, ér, decă nu le are, scôte inelul și năframa³⁶⁾ ce a lăsat fata când s'a întors spre curte, și le arată împăratului.

În restimpul, cât istorisește Făt-frumos adevărata întâmplare, sare pe rând câte-o perină de supt Țigan, până ce rămâne acesta pe laița gólă, și în urmă de spaimă mare și de frica pedepsei ce-l așteptă cade și el de pe laița³⁷⁾.

Împăratul vedënd, cât de amar a fost înșelat, poruncește argaților să aducă de grabă două cai neînvęțați³⁸⁾ unul dela munte și altul dela baltă³⁹⁾, precum și două saci cu nuci⁴⁰⁾. Apoi le spune să lege pe Țigan și sacii cu nucile de coșile cailor.

Argații fac precum li se poruncește. Scot caii, légă pe Țigan și sacii cu nucile de coșile acestora, dau apoi drumul cailor, carii prind la fugă pe unde apucă și fac pe Țigan tot bucățele. Unde cade nuca, cade și bucățica⁴¹⁾, până ce nu rămâne nici un ciolănaș din Țigan.

În urma acestora Făt-frumosul, Nădrăvanul, său care voinic este, se însoră cu fata împăratului⁴²⁾.

Bălaurii din „lumea négră“ său de pe „têrêmul de jos“ se hrănesc din puî de Pajură⁴³⁾ său de Sgripsor⁴⁴⁾. Însé numai până la un timp se pot ei bucura de această mâncare gustosă. Un Făt-frumos, Nădrăvan său alt voinic, e purtat de sörte prin aceste locuri, togmai când iese Bălaurul din balta său lacul unde petrece și-și întinde capetele spre copaciul din apropiere, unde stă așezat cuibul Pajurei său al Sgripsoróicei. Auñind țipetele puilor, voinicul se apropie și vedënd ce este, se umple de milă, scôte paloșul său arcul și nu se lasă până ce nu omoră Bălaurul și scapă puii.

Pentru fapta acésta, Pajura său Sgripsoróica, de bucuriă mare inghite pe Făt-frumos. Însé îndată îl dá éráși afară îndecit mai frumos de cum era, și în semn de re-

cunoștință și mulțămită îl scóte pe aripile sale cele urieșe în „lumea albă“ său pe „têrêmul de sus“⁴⁵⁾.

Pe lângă cele înșirate până aici, mai au Bălaurii și însușirea de a păzi comorile⁴⁶⁾ nefinite și fetele de împérați răpíte de dênșii⁴⁷⁾, fete așa de frumoșe, că la sörte te poți uita dar la dênsele nu. De aici se nașce apoi dujmânia și perpetua luptă cu Feți-frumoșii și cu Nădrăvanii.

Cu tóte că unii Bălauri, precum am spus mai sus, au și până la două-spre-dece capete, din care, când se luptă⁴⁸⁾, împroșcă pară de foc și venin asupra contrarilor, totuși sunt ei totdeuna învinși de Feți-frumoși și Nădrăvani și tăeți în sute de bucăți... Însé așa de tare e vieța lor, încât bucățile se mișcă și cêrcă a se împreuna éráși. Acéstă mișcare duréză până ce apune sörtele. Atunci per și ele.

Er decă vre un Făt-frumos tae un Bălaur în două bucăți, jumétatea cu capetele nu pere, ci din nou și cu mai mare înverșunare se repede asupra Făt-frumosului, însé, ce folos, tot eroul rămâne învingător⁴⁹⁾.

Mulți Bălauri, după împlinirea celor șapte ani, cât petrec la întunec sub fața pământului, capétă aripi și, când se lasă nourii și picle mari pe munți, pe păduri, său orii și unde se află ei⁵⁰⁾, mai ales în luna lui Iuliú⁵¹⁾, se rădică în nourii. Aci, după cum crede poporul, Bălaurii nu se pot vedea totdeuna, ci numai când vin grindinile și furtunile cele mai mari, și nici atunci nu li se vede tot trupul, ci numai jumétate; capul nici-odată⁵²⁾.

În timpuri furtunose și pe grindini mari servesc ei Solomonarilor în loc de cai, de-î duc încătrău le e voea⁵³⁾.

Unii Români pretind să fi vedüt mai de multe-orii prin nourii, când erau grindini și furtuni mari, câte două Bălauri bătendu-se cu coșile. Adaog tot-odată că numai rar le-au vedüt jumétate din trup, capul însé nici-odată...

În fine voiú să mai amintesc și aceea, că după cum ne dovedesc poveștile, Bălaurii⁵⁴⁾ nu locuesc nici când mai mulți la un loc, ci isolați. Asemenea n'am auđit, nici n'am aflat până acuma scris nicăiri, ca Bălaurii să aibă soții...

S. Fl. Marian.

³⁴⁾ Poveștile populare române.

³⁵⁾ W. Schmidt, op. cit. pag. 11.

³⁶⁾ V. Alecsandri, op. cit. pag. 12.

³⁷⁾ Părerea D-lui V. Alecsandri, op. cit. pag. 12, că Bălaurii „se lovesc“ cu Feți-frumoșii „în busdugane“, nu e adevărată pentru că tradițiunea și toate poveștile câte tractéză despre Bălauri și cătemi sunt mie până acuma cunoscute, spun că arma Bălaurilor sunt capetele acestora, din care scupă pară de foc și venin, limbile și dinții lor cei veninoși, apoi aripile și întreg trupul. În scurt țis, modul lor de a se lupta cu dușmanii e mai același ca și la oricare alt șerpe mare. De altă armă nu se face nicăiri nici o amintire. Din contră busduganele sunt armele, cu cari Feți-frumoșii omoră Bălaurii.

³⁸⁾ Calendariul basm. și legend, pag. 42.

³⁹⁾ Descrierea com. de D-nul P. Beșia.

⁴⁰⁾ Descrierea com. de D-nul A. Giorgiú.

⁴¹⁾ Descrierea com. de P. Beșia și W. Schmidt, op. cit. pag. 16.

⁴²⁾ Descrierile com. de D-nii P. Beșia și A. Giorgiú precum și credința Românilor din Bucovina.

⁴³⁾ Părerea acelor, carii spun, că Bălaurii și Smeii sunt una și aceeași ființă mitologică, e falsă. Bălaurii, după cum am vedüt mai sus, sunt ființe cu trup de șerpe și locuesc de comun prin ape și locuri umede, mocirlóșe, pe când Smeii se cred a fi cu trup omenesc și locuesc de obicei în curți pompoșe. Afară de această deosebire esențială mai sunt încă și o mulțime altele, care ne probéză forțe lámurite că altă ființă mitologică e Bălaurul și alta Smeul, însé tóte acelea se vor aréta mai pe larg la locul lor în articolul despre Smeii.

³⁴⁾ P. Ispirescu, op. cit. pag. 68. — În Bucovina se crede că Țiganul șede pe 12 perini. —

³⁵⁾ P. Ispirescu, op. cit. pag. 69.

³⁶⁾ I. C. Fundescu, op. cit. pag. 104.

³⁷⁾ P. Ispirescu, op. cit. pag. 69.

³⁸⁾ Idem și Fundescu, pag. 106.

³⁹⁾ I. C. Fundescu, op. cit. pag. 106.

⁴⁰⁾ P. Ispirescu, op. cit. pag. 69. — La Fundescu, op. cit. pag. 106, aflăm numai „un sac cu nuci“.

⁴¹⁾ I. C. Fundescu, op. cit. pag. 106. — P. Ispirescu, op. cit. pag. 69.

⁴²⁾ P. Ispirescu, op. cit. pag. 69 și 70. — I. C. Fundescu, op. cit. pag. 109.

⁴³⁾ Calendariul basmelor și al cânturilor pop., arang. de H. C. Wartha, București 1875, pag. 36. — M. Pompiliú, „Codrina Sănziană“, poveste publ. în Convorbiri lit., Iași 1875-76, pag. 185, — și n alte povești.

⁴⁴⁾ P. Ispirescu, op. cit. pag. 42.

Higienă.

Intărirea trupului.

(Fine.)

Omul trebuie obicnuit din copilăria, ca totă esistența lui să consune cu aceste condițiuni. În sensul acesta gimnasiile Grecilor antici și ale Spartanilor erau numai școli de întărire, edificii, unde junimea aprópe gólă se esersa în săritură și fugă, în aruncarea lăncii și a discului, în trântelă și lupte, primind tot-deodată învățături spirituale dela înțelepții înțelepților. La început erau aceste gimnasii numai alee umbróse, mai târziu didiri, academii și licee, unde aveau loc mii de tineri de odată, se găsiu toți reuniți, și se instruia în artele resbelului și ale păcii. Astfel deveniau ei apărători adevărați și devotați, cetățeni înțelepți și destoinici ai statului. Cu un cuvânt aceste instituțiuni îi făceau ómeni frumoși, buni și bravi și-i întăria în acele calități.

Pentru organismul tiner au băile amintite o valóre deosebită, pentru-că prin ele se dá dezvoltării întregi o direcțiune, care se póte considera ca basa sănătății pentru vârsta mai târziă.

Dr. Hufeland¹⁾ dice despre acesta: „În totă diminéta să se spele copilul dela cap până la picióre cu apă rece. Este de necredut, ce influință străordinară are acest singur mijloc. El curăță, întărește cu încetul suprafața și o face mai nesimțitoare, întărește întregul sistem nervos, dá fibre tari și pune cea dintâiu basă la o pele sănătósă, viă, a căreia neglijare este isvorul principal al suferințelor timpului nostru. De obicei eu las să se facă începutul în a treia seú a patra săptămână, așa că apa la început caldă se ia tot mai rece până ajungem la cea rece de tot. Fericiți sunt ómenii, cărora li s'a prefăcut într'o necesitate din copilărie obiceiul de a-și spála corpul în totă ziua cu apă rece! Ei posed un adevărat scut în contra podagreii, slăbiciunilor de nervi, catarului etc., unul din mijlocele cele mai puternice de a-și conserva sănătatea. De sigur ei vor mulțami totă vieța acelora, cari le-au însuflat o astfel de necesitate. Pentru a-și închipui cine-va ce putere are acest mijloc întrebuințat dela început, voi spune că cunosc ómeni slabi, chinuiți neîncetat de podagră

¹⁾ „Sfat bun cătră mame despre creșcerea fizică a copiilor“.

și cârcei, cari mai târziu și-au luat refugiú la băi reci și de atunci sunt liberi de acele greutăți. Ei se bucură astăzi de-o tărie și de-o sănătate, despre care mai nainte n'aveau nici idei. Dar o condițiune principală este, să nu se întrerupă regula nici-odată, pentru ca să nu se desobicnuéscă pelea.“

Mai departe vorbește aceeași autoritate, cum urméză: „Tot atât de importantă și neapărată de lipsă pentru cea dintâiu dezvoltare fizică este și legea: copilul să se scalde dela început în totă săptămâna odată seú de două ori în apă călduță. — Acesta este adevăratul mijloc de a implini tóte recerínțele acestei vârste, de a dá puterilor și tuturor organelor sănătate, tărie, armonie și dezvoltare uniformă. Un avantajú principal și până acum trecut cu vederea al obiceiului de a se scálda este împregiurarea, că naturei întregi, adică activității vitale a puterilor și organelor, li se dá o direcțiune și un îndemn cătră suprafața și părțile din afară. Prin urmare natura vindecătoare în bóle capetă mai multă putere, capetă obiceiul de a-și determina mișcările critice după pele și de a folosi secrețiunile pelii la delăturarea bólelor. Eu nu cunosc nimic mai stricácios, nimic, care să cuprindă ideia de slăbiciune și bóla atât de perfect, ca tendința de astăzi a naturei omenești, de a influința din afară asupra interiorului, de a reflecta în lăuntru tóte impresiunile stricáciose și de a depune tóte materiile de bóle în părțile interne, cu deosebire pe organele de mistuire. Este o adevărată răsturnare a ordinei naturale, unde suprafața internă face serviciile celei esterne, pe când în starea naturală regulată totă șema trebuie să fiă opusă și direcțiunea mișcării să se facă dela centru spre în afară. Să observăm ceva mai esact mersul de acum al naturei bolnave. Tóte, până și cele mai diferite cauze de bóle, înfierbntarea, rēcéla, spaima, bucuria, tóte influințéză asupra stomachului. Cele mai depărtate bóle își fac cri-sele prin drumul mistuirei, și sunt puține materii de bóle, pe care să nu trebuie să le mistuim în adevăratul înțeles al cuvântului. Causa acestei mișcări retrograde zace în slăbiciunea și neactivitatea pelii și în lipsa reacțiunei din lăuntru.“ Aici vom adăoga: spriginită prin iritarea continuă, pe care o eserséză diferitele medicamente asupra organelor de mistuit.

Vinul.

Acum, când mustul viței fierbe în buți, când totă lumea gustă cu delicii dulcetile bēuturii descoperite de Noe, credem că este momentul acomodat pentru a ne ocupa de acéstă licóre divină.

Este greu de a căuta originea vinului, că-cí ea se pierde în vechimea timpurilor; póte că nectarul Olympului sēmăna cu vinul de Champagne. E lucru firesc, ca descoperirea viței, care va fi crescut unde-va din darul lui Dumnezeu, să fi dat ansă la stórcerea strugurilor. Mustul uitat cum-va într'un vas, a putut fierbe și a produs vinul. Biblia ne spune, că Noe, după potop, a plântat mai întâiu vița, și făcând vin s'a chefuit. Unul dintre fii lui și-a bătut joc de el; acel nenorocit nu-și închipuia cât de mare

este bine-facerea acestei bēuturi, pe care a dăruit-o Dumnezeu omului pentru a-i ușura necazurile vieții.

Acum se cultivă vița ori și unde este clima corés-pundetóre, ori și unde are sórele destulă putere pentru a cóce strugurii. Chiar seriosul Mohamedan, căruia profetul i-a oprit vinul, cunoșce acéstă bēatură, că-cí sufletul ori-căruí om se înveselește supt influința ei. Ba știința în timpurile nóstre a mers destul de departe pentru a face vin din zahar și apă. Acéstă nóuă bēatură se asemănă atât de mult cu vinurile de Rhin și Mosella, încât chiar cunoscătorul nu le póte deosebi. Mere, pere, cerasé și alte fructe încă daú un must, care însé e departe de a se înálța până la bunătatea celui de struguri.

Câte țări sunt, atâtea specii de vin, și fiă-care cu părți constitutive diferite. Ar fi prea lung să înșirăm ce părți se află în fiă-care specie, vom cita în general materiile principale. În must, afară de apă, se mai află și alcool, acid carbonic și mai mult sevă mai puțin zahar după cum e sorta și anul. Afară de aceea albumin dizolvat, pectin, decstrin, și diferite acide și săruri. Când fierbe mustul, se desvóltă acid carbonic, ér albuminul, magnesia, siliciul și acetatul de calciú se precipită.

Mirosul deosebit al vinului, așa numitul bouquet sevă flórea, se naște dintr'o materiă volatilă, enant-eterul, care se produce mai tare la vinurile vechi, ca la cele nóuë. Acest bouquet nu se póte da în mod artificial și nu se póte imita, deși neguțătorii de vinuri cêrcă a le îmbunătăți aroma în tot modul. E de obște cunoscut, că cu cât e vinul mai vechiú, cu atât se face mai bun și mai tare, pentru-că zaharul din el se transformă cu timpul în eter și alcool, ér acesta pe urmă în acid acetic (oțet). De aceea vinurile prea vechi au un gust cam acriú și aspru.

Proporțiunea de alcool variază la diferitele sorte, dela vinurile nóstre cu 8—9 procente, până la vinul de Oporto cu 21—29 de procente. În realitate proporțiunea de alcool o măresc neguțătorii în mod artificial, pentru a da vinului mai mult foc și mai multă putere.

În vinurile nóstre (afară de Tokay), în cele germâne și franceze se află fórté puțin zahar; în cele din mēđă-đi din contră. Acéstă cantitate variază dela Xeres cu 8—41 miligrame pe gram, până la Paracette cu 193 de miligrame pe gram.

Proporțiunea de acid încă este felurită; mai puțin conține vinul de Xeres și mai mult cidrul (vin de mere). De aceea se și întrebunțeză cel din urmă pentru fabricarea oțetului. Neguțătorii se pricep fórté bine a delătura efectele acidelor adăogēnd zahar; praful de marmoră încă precipită acidele. Acéstă procedere este inventată de francezul Charpal și se întrebunțeză în Bourgogne.

Germanul Dr. Gall subție mustul acru cu apă și pe urmă adaoge zahar de struguri. Acéstă metodă se întrebunțeză în Germania și Elveția; ea țintește la înmulțirea și îmbunătățirea vinului. Tot acest bărbat bine meritat pentru conservarea și îmbunătățirea vinurilor a aflat mijlocul de a fabrica bēutura lui Noe din zahar și apă. Precum am mai đis, imitațiunea este atât de perfectă, încat cunoscătorii nu șeiu deosebi acest vin de cel natural. Fabricațiunea D-ului Gall este chiamată a face servicii mari omenimei într'un timp, când vinul de struguri nu mai e de ajuns pentru consumațiune.

Francezul Petiot recomandă o metodă, care înmulțește vinul. El tórnă apă peste strugurii odată storși, îi lasă să stea câte-va đile și pe urmă îi stórcă a dóua-óră. Același lucru se póte repeți a treia și a patra óră. Fiă-care dată se adaogă la must o cantitate de zahar suficientă pentru a-í da proporțiunea de alcool necesară.

Tóte aceste metode sunt în sine nevinovate, nu pot purta numele de falsificări, deși vinul natural este totdeauna de preferit. Dar nu este tot așa amestecul diferitelor vinuri, metodă care într'adevăr îmbunătățește vinul réu, dar are partea neplăcută de a pune în vîndare vinuri de aruncat. Nu mai puțin de condamnat este falsificarea prin adaogerea unor materií străine. Pentru a îndulci

vinurile acre se întrebunțea la Romani acetatul de plumb (zahar de plumb). Acest mijloc e fără îndoelă escelent, dar a produs casuri dese de înveninare, care de multe ori au fost urmate de mórté. În evul mediú l'a scos éráși la lumină un călugăr „Martinus Bavarus,” nobil filantrop, care l'a întrebunțat cu mare zel. Astăđi de bună samă falsificarea cu acetat de plumb este rară, decă nu a dispărut cu totul.

Despre adaogerea alcoolului am mai pomenit. Acéstă falsificare n'are alte urmări rele decăt că îmbată curând și produce dureri mari de cap.

După Scheele, inventătorul glicerinei, se numește și o metodă, care îngróșă vinul supțire, apătos, prin adaogerea glicerinei. Încă nu se șcie, decă acest mijloc e stricácios sănătății, sevă nu; atăta e sigur, că un astfel de vin e mai greú pentru stomach.

Colorarea vinului este un capitol strălucit în falsificări. Colórea naturală se obține, decă se lasă mustul mai multă vreme pe struguri vineți. Pentru colorarea artificială se întrebunțeză însé o mulțime de materií străine, dintre care fuchsina singură este o otravă. Până în timpurile mai nóuë nu s'au considerat din destul urmările acestei falsificări. Numai în anul trecut au început să se descopere adevărate casuri de înveninare prin vinuri, care conțineau prea multă fuchsina. Cu deosebire diarele franceze au tractat cesțiunea cu mare înverșunare, fiind-că vinurile roșii ale Franciei sunt cele mai multe colorate artificial. Decă celelalte materií de colorat nu sunt stricáciose sănătății, au cel puțin influința rea, de a îngreua conservarea vinului.

O altă materiă stricácioasă este alaunul, care s'a găsit în mare cantitate (până la 7 gr. pe litru) cu deosebire în vinurile roșii franceze. Alaunul turbură mistuirea, împiedecând transformarea corpurilor albuminoide în peptone.

Buchetisarea prin materií străine, care vor să imite aroma naturală a vinurilor nobile, produce asupra consumătorilor o escitare considerabilă a sistemului nervos și dureri de cap fórté mari.

O adevărată crimă, un semn al decădintei simțului moral în seculul nostru este fabricarea vinurilor mincinóse, care nu conțin nici urmă de must de struguri. Decă Gall a făcut vin din zahar și apă, cel puțin i-a dat numele cuvenit. Dar fabricanții noștri, a căror industrie înfloresce cu deosebire în occident, nu se genéză de a numi vin obiectul fabricațiunei lor. E un semn al timpului nostru de libertate, că nu se revóltă niminea încontra acestui abus public.

Vinul, ca ori-ce în lumea acésta, e supus la bóle, la stricácioane. El se înăcrește, decă vine în atingere cu aerul; se turbură sevă se întinde, decă n'a fiert de ajuns tótna; se slăbește, decă-și pierde alcoolul și buchetul; atunci se póte numi „slab de bētrân.”

Cum se derege acréla am vęđut ceva mai nainte. Ca să se împiedece întinderea vinului se recomandă multe mijloce, între care tragerea lui, acidul salicilic; cel mai cunoscut însé este afumarea buților cu puciósă. Acidul sulfuros astfel produs împiedecă fermentațiunea combinându-se cu ocsigenul pentru a forma acid sulfuric. Acest acid se precipită de altcum prin varul vinurilor tinere, prin urmare nu e stricácios sănătății.

Un alt mijloc recomandat de Pasteur este încaldí-

rea vinului până la 60°, ceea-ce omoră ființele organice, bacteriile, care produc fermentațiunea. E greu însă a încălzi buți întregi de vin; de aceea Francezii presară strugurii cu praf de gyps, înainte de a-i storce. Vinul capătă o mulțime de sulfat, dar e bun, mai dulce și se poate conserva multă vreme, că-că bacteriile mor.

După ce am studiat astfel băutura lui Noe supt toate punctele de vedere, afară de fabricarea ei, care ne-ar conduce prea departe, să vedem acum lucrul cel mai important, influința vinului asupra omului. Aici vom lăsa să vorbească Iac. Malechott, care consideră de odată vinul, berea și rachiul.

„Întrebunțate cu cumpătare, ȳice el, băuturile fermentate favoriséză mistuirea nutremântului; peste măsură, ele împiedecă mistuirea, prin urmare formarea sângelui.“

„Berea, vinul și rachiul iuțesc circularea; poporul ȳice: infierbîntă sângele. Acéstă iuțire o produce vinul mai mult decât berea, rachiul mai mult decât vinul, nu numai pentru că conține mai mult alcool, ci și din cauza diferitelor specii de ether. Obrajii roșii și strălucirea ochilor este o urmare a acesteia iuțiri în circulațiunea sângelui.“

„Cu sângele se urcă alcoolul în creeri, cari sunt influințați înainte de celelalte organe. Băuturile spirituoase escită cu deosebire fantasia. Activitatea acesteia, mărindu-se, produce o ușurință a împreunării ideilor, o agerire a memoriei. Și simțurile devin mai susceptibile; impresiunile se primesc mai repede și mai chiare. Judecata se forméză mai ușor, pentru că faptele din care se scóte, sunt aduse aproape una de alta prin representațiunea mai viuă și memoria deșteptată. Prin urmare în lucruri, care nu cer o examinare îndelungată și rațională, judecata este atât de chiară și de hotărîtă, încât rămânem uimiți. Limbile

străine le vorbim mai bine ca altă-dată. Ușurința cugetărilor, mobilitatea representațiunilor este însoțită de marea ușurință a tuturor mișcărilor musculare arbitrare; vocea este mai plină și mai puternică; ostenela și descordarea, urmare a unor mișcări corporale silite, dispore. Astfel se naște un simț de bunăstare și plăcere, de putere mai mare și curagiū oțelit, care alungă și indispozițiunile spirituale, grija, supărarea și frica. Trebile străine deșteptă în noi mai mult interes și bunăvoință, ceea ce așteptăm și noi dela alții. Pentru a mări acéstă dispozițiune, vorbim despre noi cu mare încredere, și spunem cu plăcere nu numai ce am făcut, dar și ceea-ce vrem să facem pe viitor.“

La acestea vom adaoge, că vinul este bun dimineța și la prând, gustat cu cumpătare. El escită spiritul și trupul la lucru, și acéstă escitare este binefăcătoare. Séra vinul nu e bun, că-că nu ne lasă să durmim. Décă însă vrea cine-va cu orî-ce preț să bea vin séra, atunci să alégă speciile mai ușore, ér pe cele grele să le lase pentru dimineța. Cu deosebire pentru bucate grase, un pahar cu vin este o adevărată medicină, fiind-că alcoolul ușuréză mistuirea grăsimii. Ómenii sângeroși să bea numai vinuri ușore; asemenea convalescenții.

Cât sunt de mari binefacerile vinului întrebunțat cu cumpătare, pe atât e de stricacios abuzul. Când beția devine obiceiū, a dispărut totă poesia. Acest abus slăbește sistemul nervos prin prea multă încordare, și o repetire desă conduce la delirium tremens. Nu vom cita lista lungă a bólelor, care provin din întrebunțarea peste măsură a băuturilor spirituoase. Până acum s'a scris foarte mult despre acéstă ceștiune și cel ce nu s'a învățat încă minte, va rămânea și de aci încolo tot același. Omul înțelept va ști însă judeca singur, și se va feri de a-și degrada spiritul și corpul.

Iosif Popescu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Conversațiune.

La ce vîrstă să se căsătoréscă omul?

Prelucrată după Bar. de Knigge.

Orî cine este convins despre importanța căsătoriei. Acesta este pasul, care decide de fericirea sêu nefericirea omului. Décă alegerea se face înțeleptește, décă două ómeni se potrivesc cel puțin în trăsăturile generale ale caracterului lor, binecuvéntarea ceriului va domni preste casa lor. Supărările și bucuriile vor fi împărțite egal, bărbatul va găsi în femeia sa o consolare în nenorocire, un sprigin puternic, cel puțin moral, în toate întreprinderile sale. Cu un cuvânt cei două soți vor forma un trup și un suflet.

Altfel stă lucrul, când un bărbat și o femeia se légă pentru totă viața, fără ca cea mai mică simpatia să fi decis acéstă unire. Când căsătoria este o rațiune politică, un act economic, silă, desperare, lipsă, recunoșcință, necaz, sêu o întemplantare, fără ca inima să fi jucat vre un rol în acéstă dramă, de sigur cei două soți vor rămânea cu totul străini unul altuia. Se poate chin mai mare ca acela? A fi silit să trăești cu un om, să împărțești cu el viața, să fii legat ca un sclav sub jugul de fer, fără a putea lăsa inimei curs liber de a se duce unde simpatia o chiamă. Omul mai totdeuna este singur cauza nenorocirii sale.

Contractând cu ușurință o unire atât de importantă, se prăvăleşce singur în prăpastia nenorocirii. Așadar trebuie cea mai mare precauțiune întru alegerea soției, ér din partea bărbatului trebuie să dea tonul iubirea; el trebuie să nizuéscă a face fericită femeia, pe care și-a ales-o îndemnat de inima sa, că-că numai așa va putea fi și el fericit.

Din acestea ar urma, că o vîrstă matură este adevărata epocă, în care trebuie omul să se căsătoréscă. Esperințele vieții au dat sufletului sêu órecare necredere, l'au făcut să fiă prudent în toate relațiunile sale. De sigur un om matur nu se va lăsa așa de ușor a fi înșelat prin aparințe. Într'adevăr așa este. Omul matur se gândește foarte serios la pasul pe care-l face, și în cele mai multe casuri își alege soția după plac. Dar nu e destul cu atâta. Omul nostru nu se gândește la un singur lucru. Acest lucru este propria sa persoană, propriile sale obiceiuri. Un bărbat matur pretinde mai mult pentru sine, voește să secere, ér nu să-și impună sarcini nouă, cu un cuvânt voește să fiă îngrijit. Caracterul a căpătat tărie, nu se mai poate transforma, ér puterea simțurilor ne mai fiind atât de mare, influința femeii nu-l poate face mai îndoios. În cazul acesta căsătoria, cum se vede, este un pas greșit, afară décă femeia este o eroină plină de virtuți casnice, de devotament și abnegare, o ființă gata de a-și jertfi ti-

nereta și toate aplecările inimei sale june pentru comoditatea unui egoist. Dacă omul a găsit o astfel de femeie, de sigur va fi fericit; va avea în femeia sa o a doua mamă fragedă, plină de atențiune, plină de delicatete, dar și cu grații mai numeroase. Bărbatul va fi dar fericit; însă femeia? Femeia va avea o existență de martiră; ea va fi silită să-și sacrifice plăcerile și gusturile sale, de multe ori simpatiile sale cele mai puternice pentru buna plăcere a unui om, dela care aștepta și ea fericire. Ea va fi gata a satisface gusturile bărbatului său, a-i da ajutor, sfat, a-i face petrecere, a-l consola; și în schimb ce va avea? Nimic. Acesta e atât de adevărat, încât căsătoriile târdie sunt mai totdeauna nenorocite, chiar pentru că femeia-martiră încă nu e de toate dăile.

Prin acesta nu vrem să dicem, că n'ar fi excepțiuni între bărbații maturi, ferescă Dumnezeu! Sunt oameni nobili, suflete înalte, care cu vârsta devin mai indulgenți, mai blânzi, și care fiind convinși despre slăbiciunile naturii omenești, pretind mai puțin, dar dau mult. Însă această viață a bărbatului încă este un eroism, încă este presărată de sacrificii, de devotament. El își lasă obiceiurile sale învechite, care au devenit o a doua natură, își rupe legăturile de până acum, cercă a desface toate încalciturile unei vieți de flacău, cu un cuvânt taie nodul gordian al existenței sale, neputând să-l deslege. Acești bărbați vor reuși a-și face soția fericită, dar cu ce sacrificii, mare Dumnezeu. Nu este de presupus, că vechile lor obiceiuri se vor redăptea la cea mai mică neplăcere casnică, și atunci, adio fericire? În cazul contrariu acești oameni excepționali merită cununa martiriului; dar oare martiriul este fericire? Nu totdeauna. Și noi, vorbind despre fericirea casnică, am înțeles o fericire reciprocă; er nu ca unul să se bucure, să culgă, pe când celălalt se jertfește; unul să ceară; celălalt să dea. De aceea bărbații mai în vârstă să se întrebe de o mie de ori înainte de a se căsători. Celce se va lăsa însă a fi tîrît de un gust momentan și, bărbat cu cap de june, va alege cu ușurință soția vieții sale, acela să poarte singur urmările imprudenței sale.

La oamenii tineri e cu totul altfel. Chiar în căsătoriile, care se fac după alegere liberă judecata, sănătoasă și prudența n'au nici o influință. Pasiunea prea puternică a tinereții apropiă unii de alții două tineri, cari cred, că se iubesc, cu toate că este numai o înșelăciune a simțurilor. Știți cum e tinerul, el se înamorează în fiă-care femeie frumoasă; de multe ori nici n'are lipsă de o petrecere mai îndelungată cu o femeie pentru ca să începă a o iubi cu pasiune, după cum crede el. Ba ce e mai mult, ajunge să se vedă odată două tineri, ochii lor să se întâlnească din întâmplare, pentru ca focul tinereții să se aprindă. S'au vădit tineri căsătorindu-se iute fără a se cunoșce cum se cade, fără a-și fi studiat caracterul și temperamentul. Considerând acestea, cine-va este uimit, că se mai găsesc căsătorii fericite în lume. Diferințele de temperament și de caracter, deosebirea gusturilor, aplecărilor, ar trebui în cele mai multe cazuri să aducă nenorocirea în casă. Provedința înțeleptă a îngrijit însă, ca chiar ceea ce stă în drumul fericirii, să fiă o putere care o produce. Dacă în anii tineri este omul mai neîndemânatic în alegere înțeleptă, de altă parte caracterul nu este format, sufletul este mai îndoios, mai ușor de condus, mai lăsaător,

decât în vârstă matură. De aci urmează că colțurile, ori cât de ascuțite ar fi, se tocesc frecându-se unele de altele, deoarece materialul este încă môle. Lucrurile nu se ieu așa de strict, ca mai târziu, când esperința și sôrtea a făcut pe om mai prudent și a deșteptat pretențiunii mari. Rațiunea n'a învățat încă pe tiner să precumpenescă lucrările, să fiă sgărcit cu plăcerile sale, socotind câți ani mai are de trăit, cât timp mai rămâne lucrurilor seriose. Ca două fluturași, cari sboră unul după altul din flóre în flóre fără să se gândească la pasărea, care-i pândește, așa și căsătorii tineri petrec o viață dulce, ușoră, fără gânduri. De odată însă o mică neînțelegere se ivește între ei; un lucru de nimic îi face să se supere. Flutureii se despart, nu se uită unul la altul, joca una din acele scene, de care sunt bogate bucățile teatrale ale nemuritorului Moliere. Dar ajunge o singură privire fugitivă, pentru ca să aprindă focul de supt spuză; ea produce un suris, er surisul apropierea și împăcarea printr'un dulce sărutat. Totdeauna va fi așa. Nici nu se poate altfel, deoarece mânia și supărarea nu pot prinde rădăcini durabile în suflete tinere. Certa cea mai violentă, care în alte împrejurări ar avea urmări fatale, se potolește ca prin farmec supt puterea pasiunii tinere și se sfârșește negreșit într'o castă îmbrățișare conjugală.

O împregiurare foarte importantă pentru fericirea acestor căsătorii, este că omul tiner nu și-a făcut încă obiceiuri, seiu este gata a și le schimba într'un moment. Viața lui a fost prea furtunosă, prea schimbăcioasă în referințe sociale, pentru ca el să fi căpătat predilecțiune pentru cutare seiu cutare mod de trai. După căsătorie, această stare a lucrului devine un adevărat obicei. Numai fetele tinere, care încep a ceti romanuri, își închipuesc că viața conjugală este un șir continuu de declarări de amor, de suspinuri sentimentale. Tinerii căsătoriți au și afaceri casnice, care sunt de lipsă pentru viață. Aceste afaceri absorb o mare parte a timpului, nu dau răgaz capriciilor și gărgăunilor. Viața e atât de scurtă, trebuie să folosim timpul liber pentru a fi fericiti.

În curând ceriul trimite și binecuvântarea sa, supt forma unor mici ființe, chipul și asemănarea noastră. Iubirea comună a copiilor formeză o legătură și mai solidă între sufletele soților, o legătură atât de puternică, pe cât e de neexplicată.

Creșcerea și îngrijirea copiilor, nizuința de a-i face fericiti și oameni demni de societate, dă o nobleță deosebită legăturii între soți, când puterea juneții și curăgiul încrederei reciproce este în flóre. Toate aceste împregiurări împodobesc jugul cu flori, il prefac într'o unire plină de dulcete, variază bucuriile și plăcerile, care împărțite sunt cu atât mai fermecătoare.

Însurați-vă dar în tinerețe, ca să nu ajungeți nișce holtei tomnatică ducend o existență egoistă și solitară, fără a cășuna fericirea nimenui, fără a fi singuri fericiti. Atunci vă va părea rău, dar va fi prea târziu. Puterea de acomodare a juneții s'a dus, obiceiurile vi s'au prefăcut în natură, și tot ce veți cerca de aci înainte va fi zadarnic. Veți fi dară constrinși a muri fără ca cine-va să verse o lacrimă și să de pună o cunună pe mormentul vostru, seiu vă veți însura târziu și veți face astfel un pas, care vă va transforma existența într'un șir de sacrificii și de chinuri.

Iosif baron de Filipovici.

În numărul 2 (pag. 16) din a. 1877 al „Albinei Carpaților“ s'a vorbit pre larg despre Hertegovineni și Bosniaci. Așadară cetitorilor acestui țiar li sunt cunoscuți omenii energici, luptătorii înverșunați și temerari, cu cari ai de a face Austriacii în momentul acesta. Și cu toate virtuțile militare ale insurgenților, cu toate silințele lui Hagi Loja, care va plăti poște revolta cu viața sa, trupele austriace au îndeplinit în două luni ocupațiunea aproape a întregului teritoriū locuit de aceste două popore.

Un merit însemnat la aceste succese deosebite l'a avut, fără îndoieală, escelentul general Iosif baron de Filipovici, șeful suprem al trupelor de ocupațiune. Acest general s'a născut în a. 1818 în granița militară și e fiū de oficer dintr'un regiment grănițesc. El merse de timpuriū în școla militară și în vârstă de 18 ani intră în corpul de pioniri. În a. 1848 era major în stabul major al generalului Jelacici, unde se distinse. În 1857 deveni colonel, apoi general-major, și decorațiunile pe care și le câștigă prin talentul său organizator avură drept rezultat rădicarea lui la rangul de cavaler și pe urmă de baron (1860). Când se conchiâmă congresul național austro-sărbesc, Filipovici fu denumit comisar împărătesc. În

campania din 1866 fu adlatus al comandantului corpului al doilea de armată, ér după campania căpătâ comanda în Innsbruck cu rangul de locotenent-mareșal de câmp. Ca semn deosebit de încredere și mulțumire pentru serviciile făcute în timpuri atât de grele M. S. împăratul Austriei îl denumi consiliar intim. În 1872 căpătâ Filipovici comanda în Brünn, și când se duse generalul Kollert din Praga, pentru a ocupa ministeriul de resbel, căpătâ el comanda civilă a țării și comanda militară a Bohemiei cu rangul de feldzeugmeister. Și în pozițiunea acosta desvoltă Filipovici mare talent organizator și influință în cestiuile cele mai grele într'un mod atât de împăciuitor, încât se păru născut pentru postul de comandant suprem al armatei de ocupațiune în Bosnia.

Ilustrațiunea noastră de pe pag. 29 îl arată primind o deputațiune de Begi bosniaci în momentul intrării Austriacilor în Bosnia. Cum s'a întemplat ocupațiunea, este cunoscut. Acum se vorbește însă că baronul Filipovici din divergențe de păreri cu guvernul, va depune comanda pentru a se retrage érași în Praga. Întru cât sunt adevărate aceste știri, se va vedea în viitor. În ori ce cas acest general va avea satisfacțiunea de a fi îndeplinit cu succes o operă grea.

P o e t.

Când suferi chinuri grele și nu știi de ce suferi,
Când inima ți-e plină și nu știi ce-ai dori,
Când plângi și printre lacrimi zărești o fericire,
Când riști și risu-ți pare a jale a șiopti,

Când dulcea rață-a lunei un chin greu îți alină,
Când stele sclipind tainic îți spun un vers de dor,
Când frunza veștejită cădând par-că suspină,
Când toate 'n al tău suflet își lasă urma lor. . . .

Atunci înclină fruntea și suspinând încet:

„De ce, Dómne, în lume tu m'ai făcut poet!“

Nicolae Babocean.

Cucóna Nastasia.

(Tip de Bucuresci.)

De mult încă și nu prea de mult, de când cucóna era încă cucónă ér nu madame, de când boerul purta fes și caftan, ér nu giuben și derby, trăia sub sóre și cucóna Nastasia.

Biéta cucónă! Ajunsesse peste capul ei vremea lui Antihrist, timpul nostru. Și ce vrei? Unde sunt vremile când cucóna sta pe divan și bătea numai în palmi ca să-i aducă Ion caféua și dulceta? Acum trebuie să te scolii, să te cerți cu slugile până răgușesci, ér de bătae nici po-mană, că or venit timpurile libertății.

Și cucóna Nastasia avea două fete, doi bujorași tomnatici.

Ce mai trăgea ea, biéta cucónă, să facă fericit cu bujorașii ei pe vreun muritor. Mai dă cu cărțile, ba du-te la popa să citească, ba du-te la Nécșa țiganca să vrăjescă, ba încoa, ba încolo, și ginere . . . ca 'n palmă. Și nu era de vină cucóna Nastasia, să credeți D-vóstră, și nici bujorașii ei, că-că așa era vremea; tinerii fugiau de căsnicie ca dracu de tămăie.

Apoi de, să nu minț, și ducelele aveaū câte-un cusur.

— „Și ce 'i cu asta? Fără cusur vrei să fiă? Apoi de gēba-ți bați tălpile cucóne Alecule,“ — răspundea cucóna Nastasia, de câte-oră cuconul Alecu, vecinul D-niaei, care avea și el un flăcău bun de însurat, și dobă de carte (după cum spunea D-lui) intra în vorbă pentru duceca Ruesandra.

— „Așa e, cucónă Nastasie, dar veđi Alecsandru tati face nazuri și ar fi bine să 'i mai închidem. . . .“

— „Ba nu, cucóne Alecule, decă-i pentru bani, n'o dau. Ce să dau eu așa giuvaer de fată? Și cu bani, și casnică, și bună gospodină. Să mănci, cucóne Alecule, din mâna Rucsandri un pilaf cu stafide, ori o capama, numai atâta-ți spuiū! Đeū așa, cucóne Alecule, nu pierde. . . .“

— „Ba nu, cucónă, că și Alecu nu e de ici de colo. Șcie carte și nu alta. A învățat la Catindaru dela sântul Costandin până la psaltire. L-om pune în slujbă și norocu 'i-e făcut, mai știi. . . .“

— „Așa e, cucóne Alecule, dar veđi Alecsandru este prea móle, prea“

— „Vorba lungă-î sărăcia omului! Mai pui ceva de ale casei, mai adaugi în fóie încă vr'o 60 icusari și tréba-î gata.“

— „Ba nu, cucóne Alecule, nu mai puiú. Gândește-te D-ta, așa bunătate de fată, ruptă din raiú, cântă ca o priveghitoare . . . citește totă ھیua cărți de făcut bucate . . . (așa ھیce ea.)“

— „O lunatică, să nu fiă cu supărare, cucónă Nastasie.“

— „Auđi colo, Ruesandra mea, lunatică, Bunătatea mea, lunatică, Bujorașul meu să-l daú unui nătăfléță ca Alecu . . . Auđi vorbă?“

— „Nătăfléță, Alecu meu? Nătăfléță,“ . . . și cuco-

— „Sărut mânilé, cucónă Nastasiă,“ — răsună vocea ascuțită a boerului Cialma.

— „Bine-ai venit la noi, cucóne Cialma, Uf! . . . Te ھیn în picióre. Poftim de șeđi. Sunt zăpăcită. Togmai făceam cu fetele dulcéța de gutuí“

— „Duducuțele sunt bine? . . .“

— „Slavă Dommuluí, cucóne Cialma. Dar ce vânt te-a abătut pe la noi? Nu te-am vęđut de mult Imi pare că de când cu dăm la u a rēposatului, Dumneđu să'l ierte . . .“ și cucóna Nastasia se șterse la ochi, ca și cum ar fi voit să-și ștérgă lacrimile.

— „Vânt bun, cucónă Nastasie, te-am visat ađi-nópte sócră-mare“

— „Togmai ca mine, cucóne Cialma, părea că

Iosif baron de Filipovici, primind o deputațiune de Begi bosniaci. (Pag. 28.)

nul Alecu pușcă pe ușa, ér vorba a rēmas vorbă.

— „Uf, te omórá cu ھیle. Și casnică, și bună ca un miel, și să-í mai pui și în fóie! Apói decă-oí mai pune, eú cu ce m-óí îndulci amarul bętrănețelor? . . . Uf! d'así scăpa de fete! . . .“

— „Maman, vine cine-va, maman, un domn bętrân.“

— „Să vie, Lucșiđu dragă, să vie, o fi Boerul Cialma. Să-í sárúți mâna, auđi?“

— „Nu maman, nu-í de bon-ton; oí ھیce bon-jour, prenez-place s'il vous plaít, așa am citit ađi în cartea asta . . . de . . . bucate.“

— „Ton-bon, ne ton-bon, să-í sárúți mâna, auđi!“

— „Nu maman, nu mę sili, nu pot . . .“

— „Piei! . . . Uf! . . .“

eram la biserica dela Sântul Stefan și ھی rídea inima de bucurie“

— „Șcií ceva, cucónă Nastasie, n'ar fi nemerit să ímplinim visele Duducuța Lucșiđu e destul de mare și Gogu meu are la tómnă 25 ani vor fi o pereche minunată“

— „Bine-ar fi, cucóne Cialma, dar Gogu vęđut-a pe Lucșiđu, íi place?“

— „Ce s'ó mai vęđă și el! Dór nu 's eú tatál lui și fac tot spre binele lui? . . .“

— „Să veđi ce gospodină, cucóne Cialma. Cum íți mai șcie lega dulcéțile!! S'a dus vestea; dulcéța din mâna eí nu se zacharișește cât lumea! Și-apói ascultátóre, iubítóre, supusă ca un mielúșel“

— „Ca și Gogu meu ... Măne. poi-măne l'om ve-dea procunor, este dobă de carte.“

— „Cucóne Cialma. nu poftesci o dulcătă din mâna Lucsiței?“

Și cucóna Nastasia, roșiă ca sfecla, de bucurie, se scólă repede și dispăre în odaea d'alături.

După un minut, cucóna Nastasia revine cu fața triumfătoare, ér după ea se vede Lucsița cu o tabla cu dulcătă și Ruesandra cu cana cu apă.

Améndouë scot din piept un lung bon-jour și se apropie de cuconul Cialma.

— „Să trăiți, fetele mele.“ — dîse cuconul Cialma, abia descleștându și dinții din dulcătă ... „În curênd să vă vèd mirese ...“

— „Quel orior! să trăiți fetele mele!“ și améndouë domnișórele, uitându-se una la alta, pufnesc de rîs.

Cuconul Cialma murmură printre dinții încleștați în dulcătă: „Nu sărută mâna la bêtrâni!! Uf! necrescutele!“ și până a-l putea împiedeca cucóna Nastasia, boerul Cialma și-a luat șapca și p'aici țî-e drumul.

— „Uf!! Pieriți!!“ — țîpă biéta cucónă — „boer Pitar. boer Pitar, nu te uita în gura desmetecelor ăstora ... Uf! S'a dus!!“

Biéta cucónă! Cât mai trăgea să mărite așa bujorași de fete: și bune, și gospodine, și iubítóre, și súpuse și

Nicolae Baboan.

V a r i e t ă ț i .

Tissot prisioner. Scriitorul francez Tissot, care călătorește cu pictorul Kikerec prin țerile sud-slavice cu scop de a le descrie, fu arestat în Semlin supt cuvênt, că pasportul său s'a încheiat de câte-va zile. Consulul general francez din Belgrad întreveni făcându-i un nou pasport și-l scăpă astfel din închisóre. Tissot a sosit cu soțul său în Belgrad și s'a plâns îndată la ministeriul de esterne din Paris pentru tractarea poliției din Semlin.

Insula lui Robinson modernisată. Insula Juan Fernandez, care jőcă un rol atât de însemnat în romanul lui Defoe „Robinson Crusoe“, este luată în arêndă pe opt ani de un Elvețian întreprindător, cu numele Alf de Rode. Acest Robinson modern a provêdut-o cu vite pentru a aprovisiona cu carne próspectă corăbiile trecênd pe acolo. Esperințele de până acum arată un succes pecuniar. Soția unui căpitan englez, care a debarcat de curênd pe insulă pentru a încărca o provisiune de victualii próspecte, o descrie ca bogată în fructe de tot felul, cu apă bună și cu pești escelenți în păraele de munte. Capre sêlbatice s'ar afla acolo cu prisosință.

Arborele de gumi australian (Eucalyptus). Pentru a împiedeca lăfirea frigurilor galbine, s'aú plântat între Veracruz și Tempico (Mexico) mulți arbori de aceștia. Ei se vor lăți și în tóte punctele espuse malariiei, de óre-ce se apretuesc calitățile lor igienice. Tot-deodată se speră, că astfel se va delătura din unele părți ale țerii lipsa de arbori, care a contribuit fórte mult la producerea secetei și prin urmare a fómetei de acum.

Douë minuni ale mecanismului. În despărțimêntul orologerilor francezi dela esposițiunea din Paris sunt douë obiecte de artă mecanică, care rar își vor putea afla păreche și care atrag mulțimea publicului curios. Paseri, care cîntă cîntece întregi, când bate orologiul ora, jumătatea, sêu chiar pătrarele, nu mai sunt ceva nou. Ce e drept asemenea orológe sunt reprezentate la esposițiune în esemplare așa de frumóse și de artistice, încât ar merita tótă luarea amînte a spectatorilor, decă alte douë minuni ale artei mecanice nu ar absorbi tot interesul. Aceste obiecte sunt douë orológe de masă, care sună orele ca tóte celelalte orológe obiçnuite. Dar pe unul șede o elină în vestiminte preçioșe, o figurină abia de o urmă de înaltă. Pe genunchi are un copilăș care ține un organ portativ. Când sună orologiul orele, organul se pune în mișcare și cîntă o melodiă. d. e. carnevalul din Veneția; ér copilul înșoțesce cîntecul cu tacturi din cap. Pe brațul sting al elinei stă un stiglit peștit. După încetarea cîntecului, păsêruica își drege vocea și repeștesc melodiă; ér stăpâna dă tactul prin înclinare din cap. — Al doilea mecanism este mai admirabil. Dêsupra orologiului șede un scamator în port orientat îndărăptul unei mese de aur. De-a dreapta lui sunt trei clopoșele de argint pe farfuriă. Orologiul bate, scamatorul

se scólă și gesticulează cu mâinile, ca și când ar voi să preçătescă privitorii pentru spectacolul procsim. El rădică un clopoșel și-l arată gol onoratului public; iew apoi și pe celălalt și le pune pe masă. Nu le lasă astfel mai mult ca o secundă și când le rădică din nou, se vede sub fiă-care câte un ou de aur, care dispăre și reapare momentan. Aci se arată apoi ambele ouë sub un clopoșel, aci dispăr érași améndouë. El apucă acum al treilea clopoșel, îl pune pe masă și-l rădică îndată. Un glob de bronz se zăreșce sub el. Globul se sparge ca un ou, din despicătură iewe o păsêruică numai ca buricul degetului de mare și flueră un vers. Într'un moment miracul a dispărut, scamatorul face o adâncă înclinare și se așeză cu multă demnitate după masă.

Un orfelinat pentru principii și principese. Chanul din Bochara a înființat în reședința de același nume un orfelinat, care cuprinde dece principii și șapte-spre-dece principese. La această înființare a dat ansă următórea împregiurare. Cum se șciă, Chinezii aú ocupat în 2 Ianuarie a. c. orașul Kașgar, capitala regatului de același nume, unde domniau sucesorii lui Iacob Beg, și a pus să decapeze toți locuitorii. Intre aceștia se află și doui fi și mai mulți gineri de ai lui Iacob Beg; generalul chinez Cwah-su permise vèduvelor și copiilor lor să iewă liberi. Nișce locuitori miłoși aduseră nenorocita familie mai întău în Chocand și apoi în Bochara. Chanul din această cetate, Muzzafer Eddin, primi pe fugari cu ospitalitate, dede vèduvelor un palat de locuit, pe când pe copii celor uciiși îi așeză într'o casă deosebită, unde-i creșce cu cheltuêla sa.

Cărtieri ruși. Un rus bogat juca la începutul lui Octomvre cu mai mulți cunoscuți într'o speluncă din orașul Pensa. Toți pierdură așa, încât se gândiră la un joc fals și recivirară poliția, care arestat pe bancher și sigilă localul. Cercetarea întreprinsă aretă, că orî-ce străin ar fi jucat în acel local trebuia să piêrdă în urma arangerii lui. Păreții și plafondul erau acoperiți cu tapete, pe care erau desemnate stele. În plafond era ici și acolo o gaură în mijlocul stelei, ér un ajutător zăcênd pe o matrață în odaea superióră se uita prin găuri la cãrțile jucătorilor și înșciința pe patronul sêu printr'un fel de telegrafă, care lovia ușor ghetetele sêu pantofii bancherului. Criminalii. 4 la număr, fură esportati în Siberia.

O mirésă de 100 ani. Diarul polonez „Kalișania“, care apare în Kaliș, aduce următórea veste garantată: În satul Sompolno, guvernamentul calișan în Polonia rusescă, trăesce o vèduvă israelită de 100 de ani, cu numele Rahela Wileynoka. Ea locuesce la fiica sa de 80 de ani, care e rê-stră-móșa unei copile de 13 ani. Vèduva Wileynoka, cu tótă vêrsta sa înaintată, se duce singură la primblare, are încă ochi bun, auđ escelent și o facultate de cuprindere fórte ageră. În zilele acestea se mărită ea după un neguțator din Kaliș de 88 de ani, cu numele Moses Rachmiel.

Un duel american. Scriu diarele ungurești: De curând se întâmplă, fiă într'un teatru său într'o cafenea, că un tânăr cu părul creț, cu un gheroc vîrgat călcă pe un altul pe picioare. Se vedea, că fapta este intenționată. Ofensatul fără să se gîndescă mult lovi pe „vîrgat“ peste față. Acesta îl trase într'un unghiu și-l apostrofă astfel: „Domnul meu, m'ai vătămă de mörte; să sfîrșiu dară lucrul fără marturi într'un duel american. Etă cartă mea. Cercetéză-mă mîne în locuința mea și să tragem bile. Cine va nimeri pe cea négră, se va împușca până poi-mîne la prînd.“ Provocatul, un ascultător de drept, se declară îndată gata de a-i da satisfacțiune. O și în urmă, se trag bilele și iuristul nimeresc pe cea négră. În dimineața zilei cu terminul întră candidatul, suflând greu, în locuința unui amic. „Söte, strigă el, împrumută-mi 10 fiorini de argint până mîne.“ — „Amice, trebuie să mărturisesc.....“ — „Te rog pentru numele lui Dumedeu, viața mea stă în joc.“ — „Chiar acum nu sunt în stare, dragul meu.....“ — „Nu glumi, Petre, trebuie să am acei 10 fiorini.“ — „Atunci, decă nu se pöte altfel, și trebuie să-i ai, imi voi pune fracul zălog.“ Cum a dis, a și făcut, și peste o oră aduse amicu-său cei 10 fiorini. — „Acum spune-mi, pentru ce-ți trebuie bani.“ — „Veți afla mai tîrziu, pörtine,“ răspunde iuristul și alergă la un zaraf pentru a schimba bancnotele în fiorini de argint. Apoi se duse la „duelantul american,“ și-i aruncă fiorinii în cap, unul după altul. Explicarea acestei istorii ciudate este următoarea. În dimineața zilei, când trebuia să se împușce, iuristul primi această scrisöre: „Domnul meu! Eri ai avut cu mine un duel american, în care ai tras bila négră. Decă eșei un om de onöre trebuie ca până la prînd să-ți trîntesci un glonț în cap. Deörece însö m'e află în mare incurcă de bani, sunt aplicat a-ți dărui viața, decă-mi plătești 10 fiorini. N. N.“ Bine ar fi, decă töte duelurile americane s'ar termina așa.

La patul de suferință al lui Hagi Loja. Se scrie din Serajevo în 21 Octombrie. Din 6 c. sunt „medicul de casă“ al lui Hagi Loja. În ziua aceea s'a adus din temuiță în spitalul nostru și eü am fost denumit medical lui. El este într'adevăr paçientul cel mai interesant, pe care l'am avut vre odată. E înalt de 1 metru și 90 centimetri, voi-nic și bine dezvoltat. Piciorul său sfărîmat nu-i permite nici o mișcare și astfel trebuie să ședă tötä ziua. Omul, care era sufletul insurecțiunii, este acum condamnat la o neactivitate deplină. Fisionomia sa este atrăgătoare, frumoșele sale trăsuri regulate fac impresiunea cea mai bună asupra öri cuil îl vede; cu deosebire frumoșii săi ochi albaștrii sunt într'adevăr fermecători. M'am și împrietinit cu dînsul, împart cu el țigările mele și câte odată imi cere câți-va cruceri, ca să-și cumpere prune. Îl vizitez de două-öri pe zi. Va fi imposibil de a-i conserva piciorul, dar nu știu, de va fi cu puțință a-i tăia, și de va suferi operațiunea. Amabilitatea Austriacilor l'a surprins; cel puçin așa dice el. Speră, că se va însănătoșă și că nu va fi condamnat la mörte. Pot să mărturisesc, că Hagi Loja este o persoană förte simpatică. E drept că i-am tăiat de câteva-öri corpul cu cuțitul meu, dar fac töte, pentru a nu-i cășuna dureri; în sfîrșit îl tractez, ca pe öri-care este încredințat îngrijirei mele. Într'adevăr m'ar fi neplăcut să fiu silit de a-l însoți la furci.

Amor conjugal. Diarul „Soir“ din Paris istoriseșce unele amănunte mișcătoare despre viața pe care o ducea tînerul rege Alfonso de Spania după mörtea soçiei sale Mercedes. Cele dintăiu săptămăni le-a petrecut retras din afaceri în Escorial, unde trăise mai mult și murise Mercedes. Acolo nu voia să primescă pe nimeni, trăia numai pentru memoria reșosatei, pe care o iubise atât, se preumbla prin sălile spaciöse ale palatului lui Carol V., petrecea öre întregi supt boltele, unde dormiau regi Spaniei de somnul cel vecinic. La örele de mîncare se puneau la masă două tacămuri, al reginei și al său. Atunci ședea el adăncit în meditațiune, cu ochiul fiesat cătră locul gol, și abia atingea bucatele. Miniștrii, rudeniile, și amicii fideli

regelui se simțiau förte neliniștiți prin această stare a lucrurilor, neliniștiți nu numai în privința sănătății regelui, ci mai mult în privința intereselor dinastice. În Spania este de lipsă un rege, care se arată, se urcă pe cal, ține revistă. Cu mare nécaz au făcut pe regele să părăsescă Escorialul și să-și reîncöpă viața obicinuită. El nu s'a opus, s'a întors la Madrid, și de câte-va săptămăni primescă audiențe numëroșe de Spanioli și străini, ca în timpurile vechi. Când se întretine cu cine-va îi place să deștepte memoria reșosatei, și să o aducă în vorbă. Își aduce aminte cu predilecțiune, că se gändia la verișöră-să încă pe când își făcea studiile în Viena. Atunci vedea împregiurul său principii detronați, cari după ce se duseseră în esil, simțiau ca o sarcină societatea unei soçii luate din motive politice, pe când se aflau pe tron. Atunci își promise să ia numai o soçia, căreia îi va putea dărui tötä inima și pe care o va putea iubi în timpuri bune și rele. El o făcu, dar sörtea a nimicit această unire cu o iuțelă crudă.

Un Nazarinén. După cum se șcia, secta Nazarinenilor, care are unii adepți și în Ungaria, socoteșce reșebelul, ba chiar purtarea armelor, ca un păcat. „Domnul“ nu o vöeșce. Între soldații conchemați la Segedin se afla și un Nazarinén, care nu voia cu nici un preț să fea măcar pușca în mână. „Mai bine să mor, dise el cătră căprar, decă să atingă acel instrument de mörte.“ Sergentul cercă töte mijlöcele cele mai drastice, pentru a vindeca pe Nazarinén de „idea lui ficsă.“ El îmbracă pe nesupusul cu mîna sa, îl încercă cu tot bagagiul, îi acăță la drepta și la stînga câte o pușcă, și comandă: „Băgați de samă!“ (habt acht). Nazarinénul împlini cu credință acel comand. Două zile römase omul nostru consecvent. Ochiul său erau țintii spre același punct, dar mîna sa nu voia să atingă pușca. Stînd mîncă, stînd dormia. Atunci îi legeră o pușcă de degete, îl închiseră într'o casă și-l observară pe gaura ușii. Soldatul păstră și încuet poziția comandată și se uită necontent spre același punct, ca și când ar fi vedut acolo pe spiritul domnului, dela care aștepta mîntuire. Dumneđen Nazarinenilor nu veni însö în ajutorul robului său fidel. Sërmanul arëta semne de slăbiciune. Acum vor păși la pedepsele aspre, pe care le prescriu legile militare, și în curënd se va arëta, decă omul nostru va rezista și atunci.

Statistică. — *Statistica diarelor.* În Marea-Britaniă apar acum 2759 de foi, anume 1885 de diare (Newspapers), dintre care 486 în Londra; mai departe 818 foi periodice (Periodical Press), din care 598 în Londra, în fine 56 de organe ale reuniunilor învătate său altele. Cele mai multe Newspapers se ocupă cu politica, și adecă 542 liberale, 381 conservative, 71 liberal-conservative și 941 neutrale. Dintre cele nouë sunt 398 religiöse. — În Paris și împregiurime se află, după statistica prefecturii de poliția, 2885 de neguțători de gazete. În Paris apar 726, în departamente și Algeria 928 de foi politice și literare.

— *Statistica esportațiilor la Siberia.* Colonia penală a Rusiei a primit în periöda de navigațiune a anului acestuia 11,764 de deportați, cari au fost duși pe apă din Nishnei-Novgorod până la locul destinațiunii. În acest mare număr de criminali se află 732 de asasinii bărbătești și 121 femeiești. Mai departe: 102 de incendieri, 107 desertori, 83 fabricanți de monedă falsă, resp. complici, 52 hoți de vite, 12 politici incorigibili, 3 ampioiați dela întandanță, 4 popi și un întemeiator din Moscva. Ceilalți deportați pentru crime mai mici, sunt „espedați,“ adică li s'a avisat Siberia ca patriă nouă. În 218 de casuri femeile și copii însoțiau pe nutritorii lor în locul de pedepsă pe speșele corönei.

— *Pensiuni în Italia.* Numërul pensioniștilor de stat în Italia s'a împuçinat în decursul trimestrului al douilea 1878. În loc de 89,916 cu 58,979,977.43 lire pe an sunt 89,755 cu 57,874,073.66 lire, așadar numërul pensioniștilor s'a micșorat cu 161 său 205,003.77 lire.

Modă. — *Côda (queue).* După ce toți bărbații au protestat înzadar încontra hainelor cu cōdă chiamând tōte spiritele bune într'ajutor, etă că în fine se întrebuintăză pedepse aspre încontra lor. În Posen s'a primit în regulamentul stradelor un paragraf, care opreșce dōmnelor cu train lung de a umbla pe trotoir, pentru că întrerup comunicatiunea și umple aerul de praf nesuferit. În Praga s'a făcut o reuniune, numită societatea liniștită, ai căreia membrii s'au obligat să nu ica în căsătoria o femeia, care pōrtă haine cu cōdă. Fiă-care membru trebuie să pōrte totdeuna cu sine un mic catalog pentru a însemna numele purtătoarelor de train. Prin acēsta, societatea face o listă de proscritiune a dōmnelor, care nu pot fi luate în căsătoria, și membrii iēu cimoșcință de acēstă listă înainte de a-și căuta o mirēsă.

Notițe economice. — *Mate, nouă tea brasiliană.* Credem, că merită să vorbim despre un articol introdus de nou, care este chiamat să jōce în viitor un rol important între mijlocele de nutremēt. Mate a fost luat din partea multora drept un specific, unul dintre numărōsele medicamente, care apar în fiă-care an cu virtuți nepomenite și supt nume străine și trec ca meteori după o splendōre momentană. De astădată acei ômeni s'au înșelat. Mate nu e o aparițiune trecetōre ci un adevērat mijloc de nutremēt cu proprietăți fōrte importante. Între avantegele deosebite ale acēstei tee brasiliane se pōte numēra

proportiunea de cafein și de tannin, prin care lucră de odată ca nutremēt și ca escitator al putereii corporale. Ieftinătatea acēstui product, care permite și celor mai fără mijloce a gusta acēstă bētură binefăcetōre, îl destinēză a face concurență cafelei și scumpului ceai chinezesc. Gustul deosebit al mateului, cu care trebuie să se obiēnuēscă cineva cum s'a obiēnuit cu al cafelei și al ceaiului, este o pedecă la lătirea lui. Dar după ce a cunoscut publicul, că la mate trebuie adăogat puțin zahar, lapte și rum, bētura a căștigat mulți partizani în cercurile familiare.

Bibliografia.

Ion Slavici. »Soll« și »Haben« sēu Cestiunea Ovrcilor în România, studiu politic și social.

Dr. N. Garoflid. Manual pentru cura cu struguri, Ploiesci 1878. Broșură 16°, cu 61 pagine.

Silvio Pellico. Le mie prigioni, tradus în limba română sub titlul: Inchisorile mele, carte practică aprobată de consiliul permanent.

Vasile Petri. Nouă ABC-dar românesc, tipărit în Sibiu.

Vasile Petri. Legendar sēu carte de cetire pentru școlile populare. Partea I. Pentru al 3-le și al 4-le an de școlă. Tipărit în Sibiu.

Posta Redacțiunei.

Cătră editori și autori! Invităm pe acei Domni, cari publică uvrage să binevoēscă a ne trāmite câte un exemplar spre recenziune. Credem, că așa ceva este chiar în interesul acelor Domni, pentru că răspāndeșce numele și cuprinsul lucrărilor D-lor dindecē și dincolo de Carpați.

D-lui N. B. Bucureșci. Mulțamită. Urmēză epistolă.

Momente de distracțiune.

Dōmna: Mi-ar trebui câte-va bucăți de musică frumōse; te-ași ruga să-mi propui unele.

Commis: Pōte: „Cunoșci tu dorul iubirei?“

Dōmna: Așa ceva mī-e cunoscut.

Commis: Aveți pōte: „Prima sărutare?“

Dōmna: Mulțămesc, o an.

Commis: O atunci: „Fuși cu mine și-mi fi soția.“

Dōmna: Da, mi se pare, că așa ceva ar fi pentru mine.

— „Anglo-American Times“ istoriseșce următōrele despre Claiborne Jackson, guvernatorul de odiniōră din Missouri. Acest domn luase în căsătorie una după alta cele cinci fete ale unei familii bogate și nobile. Când ceru mâna fetei a cincia, socru-sēu îi dișe: „Da, Claib, o vei avea, vei avea și pe cea din urmă. Dar te rog în numele cerului: lasă-mi cel puțin pe bētrāna mea soția.“

Domnul: Citeșc în ochii D-tale, Dōmna mea, ce cugeți despre mine.

Dōmna: Așa? . . . Atunci nu înțeleg de ce mē mai ceretezi?

— *Puțină franceză.* „Dramatic News“ din Londra istoriseșce următōrea anecdotă despre renumitul artist de caractere Florence: Acesta, care avea de scop să viziteze esposițiunea din Paris, se mândria cu puținele fraze franceze, pe care le învētase de-a rostul anume pentru Paris. Ajungēnd aci invită pe un amic la prānș și se duseră la restaurant. — „Băete, câte ore sunt?“ întrebă el în cea mai frumōsă franțuzescă de carte. — „Nu șciū Domnule.“ — „Dumnedeule.“ dișe Florence uitāndu-se cu mândrie la amicul sēu, căruia voia să-i impună cu profunđa sa șciință, „Dumnedeule, așa de târșiu?“